

23 Ianuarie 2015, nr. 641

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul penal: art. 21, 106, 132/1 etc, CPP: art. 2012, 203, 205)

La solicitarea Ministerului Justiției, nr. 03/11573 din 05.12.2014

Evaluarea generală

1. Transparența decizională Proiectul și nota informativă sînt plasate pe web site-ul oficial al autorului. Astfel, la această etapă, este respectată Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

2. Scopul promovării proiectului. Proiectul propune modificarea și completarea: Codului penal al Republicii Moldova, nr. 985 din 18.04.2002 (în continuare - Codul penal); Codul de procedură penală al Republicii Moldova, nr. 122 din 14.03.2003 (în continuare - Codul de procedură penală). Pornind de la nota informativă, proiectul a fost elaborat în vederea executării unor acțiuni din documente de politici, și anume: Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2013-2017, aprobat prin Legea nr. 130 din 06.06.2013; Planul național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pe anii 2011-2014, aprobat prin Hotărîrea Parlamentului nr. 90 din 12.05.2011. Totodată, potrivit autorului, proiectul este promovat în vederea conformării cadrului legal național recomandărilor unor organisme internaționale, și anume: Recomandărilor celui de-al 4-lea Raport de evaluare a Moldovei, adoptat la 04.12.2012, de către Comitetul Consiliului Europei MONEYVAL (Comitetul de experți pentru evaluarea măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului); Recomandările primului raport de evaluare a Moldovei, adoptat la 01.10.2014, în cadrul Conferinței Statelor Părți la Convenția Consiliului Europei, de la Varșovia (2005), privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională și finanțarea terorismului (CETS 198). Mai mult, proiectul are drept scop asigurarea conformității legislației naționale penale standardelor stabilite de Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (cauza Liivik contra Estoniei).

Fundamentarea proiectului

3. Suficiența argumentării. Nota informativă este întocmită în corespundere cu art. 20 din Legea nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative (în continuare - Legea nr. 780/2001).

4. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. În corespundere cu art. 20 lit. c) din Legea nr. 780/2001, nota informativă include referințe la reglementările corespundente ale legislației comunitare (alte standarde internaționale), cum ar fi: Convenția CoE privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională și finanțarea terorismului; Convenția ONU împotriva corupției. Nota informativă conține și o analiză a nivelului de compatibilitate a proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

5. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit art. 20 lit. d) din Legea nr. 780/2001, nota informativă trebuie să includă fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări

necesită cheltuieli financiare și de altă natură. Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare sau de altă natură, fapt relevat și în nota informativă.

Evaluarea de fond a coruptibilității

6. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, care ar fi necorelate/contrare interesului public general.

7. Prejudiciii aduse prin aplicarea actului. Din textul unor prevederi ale proiectului și aplicarea ulterioară a acestora ar putea rezulta prejudicierea, necorelată interesului public, a dreptului la proprietate privată (a se vedea pct. 11 din prezentul raport - Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile).

8. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului, în bună parte, nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației. Totuși, în contextul celor menționate în pct. 7 din prezentul raport, unele prevederi din proiect ar putea aduce atingere unui drept garantat prin art. 46 din Constituția Republicii Moldova (a se vedea pct. 11 din prezentul raport - Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile).

9. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise. Exprimările întrunesc rigorile tehnicii legislative și ale limbajului juridic, fiind respectate și regulile de ortografie și punctuație.

10. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții noi ale autorităților publice, proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

11. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Art. II, pct. 3 - redacția art. 204 alin. (5) din Codul de procedură penală	Articolul 204. Bunurile care pot fi puse sub sechestrul ... (5) Dacă bunurile pasibile de a fi puse sub sechestrul constituie cotă-parte a unei proprietăți comune, sechestrul poate fi pus numai asupra cotei-părți din proprietatea comună pasibile de confiscare specială sau extinsă. ...	Normele nu reglementează eventualele cazuri de imposibilitate a separării cotei-părți din proprietatea comună fără a aduce atingere dreptului la proprietate garantat celorlalți co-proprietari prin art. 46 din Constituția Republicii Moldova. În asemenea cazuri, ar trebui să se prevadă luarea măsurilor asigurătorii pentru confiscarea contravalorii cotei-părți.	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Lacune de drept Prejudicierea intereselor contrar interesului public Limitarea neîntemeiată a drepturilor omului	Revizuirea normelor prin prisma obiecției.
2	Art. II, pct. 4 - redacția art. 205 alin. (1) din Codul de procedură penală	(1) Punerea sub sechestrul a bunurilor poate fi aplicată de către organul de urmărire penală sau instanța numai în cazurile în care există o bănuială rezonabilă că bunurile urmărite vor fi tănuite, deteriorate ori cheltuite.	Sintagma "poate fi" oferă normelor un caracter discreționar.	Coruptibilitate Determinarea competenței după formula "este în drept", "poate" ș.a.	În text, substituirea sintagmei "poate fi" cu sintagma "este".

Concluzii

Proiectul a fost elaborat de Ministerul Justiției, fiind propusă modificarea și completarea: Codului penal al Republicii Moldova, nr. 985 din 18.04.2002; Codul de procedură penală al Republicii Moldova, nr. 122 din 14.03.2003.

Pornind de la nota informativă, proiectul a fost elaborat în vederea executării unor acțiuni din documente de politici, și anume: Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2013-2017, aprobat prin Legea nr. 130 din 06.06.2013; Planul național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pe anii 2011-2014, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 90 din 12.05.2011.

Totodată, potrivit autorului, proiectul este promovat în vederea conformării cadrului legal național recomandărilor unor organisme internaționale, și anume: Recomandărilor celui de-al 4-lea Raport de evaluare a Moldovei, adoptat la 04.12.2012, de către Comitetul Consiliului Europei MONEYVAL (Comitetul de experți pentru evaluarea măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului); Recomandările primului raport de evaluare a Moldovei, adoptat la 01.10.2014, în cadrul Conferinței Statelor Părți la Convenția Consiliului Europei, de la Varșovia (2005), privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională și finanțarea terorismului (CETS 198).

Mai mult, proiectul are drept scop asigurarea conformității legislației naționale penale standardelor stabilite de Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (cauza Liivik contra Estoniei).

Îninem să menționăm, că, în virtutea pct. 5 subpct. 2) lit. a) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 736 din 03.10.2012, atribuțiile Ministerului Justiției, în domeniul creației legislative și al perfecționării legislației, ar trebui să se limiteze la elaborarea proiectelor de acte normative în domeniul justiției și protecției drepturilor omului.

Proiectul și nota informativă sînt plasate pe web site-ul oficial al autorului. Astfel, la această etapă, este respectată Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Nota informativă este întocmită în corespundere cu art. 20 din Legea nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative.

Nota informativă include referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare (alte standarde internaționale), cum ar fi: Convenția CoE privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională și finanțarea terorismului; Convenția ONU împotriva corupției. Nota informativă conține și o analiză a nivelului de compatibilitate a proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare sau de altă natură, fapt relevat și în nota informativă.

Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise. Exprimările întrunesc rigorile tehnicii legislative și ale limbajului juridic, fiind respectate și regulile de ortografie și punctuație.

Proiectul nu stabilește atribuții noi ale autorităților publice, proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, care ar fi necorelate/contrare interesului public general.

La general, proiectul este cu un potențial redus de coruptibilitate (a se vedea pct. 11 din prezentul raport - Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile)

Totuși, este de remarcat că redacția propusă a art. 204 alin. (5) din Codul penal ar putea aduce atingere, necorelată interesului public, dreptului la proprietate privată garantat prin art. 46 din Constituția Republicii. Normele ar trebui să reglementeze eventualele cazuri de imposibilitate a separării cotei-părți din proprietatea comună fără a aduce atingere dreptului la proprietate garantat celorlalți co-proprietari. Pentru aceste cazuri, ar trebui să se prevadă luarea măsurilor asiguratorii pentru confiscarea contravalorii cotei-părți.

